

MUĞLA DOSYASI

Sunay ÜNLÜ YÜCEL, TÜRSAB ARGE DEPARTMANI, EYLÜL 2008

Muğla'nın Düal Kaderi: Deniz ve Toprak

Bir yanda hareketli, ışıltılı, insanın içini kıpır kıpır eden bir yaşam, diğer yanda, dingin ve huzur veren bir doğa... Üstelik çok yakın mesafelerde... Gündüzleri Ege'nin turkuaz renkli sularında enginlere kulaç atarken, akşamları dilediğiniz çeşitlilikte eğlence alternatifleri sunar Muğla. Muğla'nın düal kaderi deniz ve topraktır. Kıyılarında bu ikisi birbirini sımsıkı kucaklar. Buradaki sayısız körfez, koy ve bükler Muğla'ya tekneleriyle gelen deniz sevdalılarını ağırlar. Bodrum'undan, Marmaris'ine, Fethiye'sinden Datça'sı ve Milas'ına her bir beldesinin kendine has rengi ve tadı vardır.

Bodrum doğal güzellikleri olduğu kadar canlı gece yaşamı ile ön plana çıkarken, Fethiye ailelerin ve 3. yaş turistlerin aradığı sakinliği sunabiliyor. Ancak, Fethiye aynı zamanda yamaç paraşütü, kanyoning, yayla turizmi gibi doğa sporları etkinliklerinde de ön plana çıkıyor.

Marmaris ise yat turizminde ismini duyuran en önemli destinasyonumuz olma yolunda ilerliyor. Uluslararası Marmaris Denizcilik ve Bahar Festivali gibi etkinlikler bu ilçenin yatçılık ve deniz turizminde adını duyuruyor.

Muğla'nın en önemli özelliklerinden birisi de Türkiye'nin bu gün en bilinen markaları arasında en geç gelişenidir. Bu nedenle bölgedeki olağanüstü doğal güzellikler ve tarihi varlıklar büyük oranda korunabilmiştir.

Genç Bir Kent

Sandras Dağı

Çeşitli araştırma kaynaklarında Muğla'nın oldukça yeni bir kent olduğu ve ilk isminin Mobella olduğu söylenir. Antik çağlarda Karya olarak bilinen Muğla, kısmen ve kısa dönemler halinde Mısır, Asur ve İskit işgallerinin, zamanla da özellikle kıyılarda Helen kolonizasyon hareketinin egemenliği altında kalmıştır. M.Ö. 334 yılında Büyük İskender Anadolu'ya geçtiğinde Karya'yı da ele geçirir. İskender'den sonra bölge oldukça karmaşık ve çalkantılı bir döneme girer. Atinalılar, Spartanlar, Helenler, Selevkoslar, Rodos ve Romalılar arasında egemenlik kurma yarışı hızlanır. Roma Devleti'nin

parçalanması sonrasında Muğla yöresi Bizans egemenliğinde kalır. Halikarnossos, Knidos, Leteoon, Kaunos, Heraklia, İasos, Labranda, Stratonikeia bu çağların önde gelen antik kent örnekleridir.

Muğla, MS 800 yıllarında ise Abbasiler'in bölgeye girmesiyle İslamiyet'le tanışır. 1284 yılında Menteşe, 1424 yılında Osmanlı topraklarına katılır..

MUĞLA DOSYASI

Sunay ÜNLÜ YÜCEL, TÜRSAB ARGE DEPARTMANI, EYLÜL 2008

Menteşe Beyliği ve Osmanlı döneminden kalan evler, camiler, hanlar, hamamlar, medrese, köprü vs. tarihi yapılar Muğla'nın O döneme ait önemli tarihsel değerleridir.

Muğla alt ve üstyapı yatırımlarıyla ivme kazandı

Muğla son yıllarda gerçekleştirilen alt ve üst yapı yatırımlarıyla turizmde gerileyen payını geri alma çabasında. Bu yılın Mart ayında Bodrum Yolcu Limanı hizmete girdi. Muğla'nın Milas ilçesinde de İlin ilk golf tesisi açılışı yapıldı. Aynı anda üç kruvaziyer geminin yanaşabildiği Bodrum Yolcu Limanı 19 milyon dolara mal oldu. Temmuz ayında açılışı yapılan Vita Park Golf Resort tesisi ise Bodrum'a 20 kilometre mesafede Milas ilçesinin Meşelik Köyünde bulunuyor.

Yapımı uzun yıllar süren ve yılan hikayesine dönen Göcek Tüneli 2006 yılında devreye girdi. Tünel Fethiye ile Dalaman Havaalanı arasındaki yolu 5,5 kilometre kısaltarak tur operatörlerinin operasyonlarını kolaylaştırmayı hedefliyordu. 2003 yılında ülkenin en büyük yat limanları olan D-Marin ve Port Yalıkavak Bodrum Marinalarının devreye girmesiyle Muğla yat turizminde en iddialı ilimiz haline gelmişti.

Muğla'nın turizmdeki payı son yıllardaki bu yatırımlara rağmen düşme eğiliminde. 1998 yılında Bakanlık'tan işletme belgeli turistik tesislerde yabancıların yaptığı toplam gecemeler içinde ilin payı yüzde 19,4 iken bu pay 2007 yılında 12,7'ye kadar gerilemiş durumda.

Bununla birlikte Muğla'nın son 20 yıl içinde oldukça hızlı büyüdüğünü belirtmekte yarar var. 1987 yılında İşletme belgeli tesislerde yaklaşık 100 bin yabancı turist konakladığı Muğla'da 2007 yılında konaklayan sayısı 1 milyon 392 bin kişiye ulaşmış durumda. Türkiye'de gerçekleştirilen toplam konaklamalar içinde Muğla'nın payı aynı tarihler arasında yüzde 3,7'den yüzde 12,7'ye yükselmiştir. Muğla'nın yatak kapasitesinde de büyük artışlar yaşanıyor. 1986 yılında Muğla yaklaşık 6 bin yatağa sahipken, bu rakam 2006 yılında 80 bin 824'e ulaşmış durumda. 1986 yılında Türkiye'nin toplam yatak kapasitesi içinde Muğla'nın payı sadece yüzde 6,5 iken 2006 sonu itibarıyla yüzde 15'lere çıkmış bulunuyor.

Muğla'nın Bazı Önemli Turizm Kaynakları

Dalış / Fethiye'deki Afkule, Türk Hamamı, Marmaris'teki Abdi Reis Koyu, Alkaya Burnu, Datça'daki Akvaryum, Armutlu, Üçkayalar
Yamaç Paraşütü / Fethiye Babadağ, Ören Alatepe
Rafting / Dalaman Çayı, Xanthos Irmağı
Rüzgar Sörfü / Gümbet, Bitez ve Güvercinlik
Kanyoning / Saklıkent
Kar turizmi / (Potansiyel yerler) Sandras ve Eren Dağları, Fethiye'de Seki

MUĞLA DOSYASI

Sunay ÜNLÜ YÜCEL, TÜRSAB ARGE DEPARTMANI, EYLÜL 2008

Flora/fauna / Fethiye’de, Babadağ, Marmaris’te Günlük ve Sığala ormanları, Bayır ve Söğüt Köylerindeki asırlık çınarlar, Turgut Şelalesi’ndeki Mavi Kelebekler, Sarıgerme İztuzu Caretta Carettaları, Fethiye Kelebek Vadisi

Köy Yaşamı / Bodrum’da Ortakent, Fethiye’de Seki, Boğalar Köyündeki Yörük Müzesi (*bir ilk*), Kocakaya Köyündeki yörük şenlikleri, Milas’ta Çomakdağ, İkizdere ve Ketendere köylerindeki otantik köy evleri

Termal / Fethiye’deki Sultaniye Kaplıcası

Şifalı Çamur / Bodrum Karaada, Köyceğiz Dalyan

Bazı Önemli Etkinlikler / Marmaris Denizcilik Festivali, Bodrum Regatası (*Yelkenli Ahşap Tekne Yarışı*), Avrupa Açık Su Yüzme Şampiyonası 2. Etapı, İncilerin Dansı Uluslararası Çocuk Festivali (*Bu yıl ilki gerçekleştirildi-Haziran 2008*), Uluslararası Bodrum Film Festivali (Bu yıl 5.’si gerçekleştirildi-Ağustos 2008), Bodrum Uluslararası Bale Festivali (Bu yıl 6’ncısı düzenlendi-Ağustos 2008), Denizcilik ve Bahar Festivali, Bodrum Uluslararası Film Festivali

Tarihi zenginlikler

Bodrum’da, Bodrum Kalesi ve kendi alanında dünyanın en iyilerinden biri olan Su altı Arkeoloji Müzesi, dünyanın 7 harikasından biri kabul edilen Halikarnas Mozolesi; Milas’ta Gümüşkent Abidesi, Labranda ve Lasos antik kentleri; Fethiye’de Araxa, Pınara, Telmessos, Sidyma, Kadyanda, Letoon ve Loryma antik kentleri, Aya Nicola Adası; Yatağan’da Yava Köyü freskleri; Datça’da Knidos, Ortaca’da Kaunos, Milas’da Baglia, Euromos ve Kleopatra Adası; Marmaris’te Cedrae ve Amos Antik kentleri

Muğla Evleri

Milas’a bağlı Çomakdağ, İkiztaş, Gökseki evleri, Milas evleri, Ula evleri, Katrancı-Yatağan evleri, Düğerek-Muğla evleri, ünlü mimar Nail Çakırhan’ın Akyaka evleri, buldukları coğrafi ve iklim koşullarına uygun olarak, yılların birikimi ve deneyimi ile oluşmuş özgün mimari yapılarıdır.

Muğla Evleri denilince, bozulmamış taş evleri, begonvilleri ve taş kaplamalı daracık sokaklarıyla ilginç bir dokuya sahip Eski Datça’dan bahsetmeden olmaz. Daha önceleri Datça ilçe merkezi olan Eski Datça, şimdilerde Datça’nın üst mahallelerinden biri. Eski Datça denilince de ünlü Şair Can Yücel gelir akla. Vasiyeti gereği Datça’ya gömülen Can Yücel’in yaşadığı evinin bulunduğu sokak kendi adını taşıyor.

Muğla’da Devam Eden Bazı Turizm Projeleri

Uyku Vadisi Temalı Park Projesi

Milas İlçesi, Gökçeler Köyü, Değirmendere Vadisi (Uyku Vadisi)’nde İncirli Mağarası’nın da içinde bulunduğu 3.5 km’yi kapsayan bir alanda, Muğla valiliği tarafından kültür kampı, Karia Açık hava Sergisi, yörede üretilen el sanatları ve tarımsal ürünlerin satışa sunulduğu Anadolu El Sanatları Köyü, seyir terası, gölet, mağara yönetim birimi, dinlenme noktaları, kafeterya, satış büfesi ve yürüyüş alanlarından oluşan “Temalı Park Projesi” geliştirilmiştir. Projeye yönelik çalışmalar devam ediyor.

Uyku Vadisi ve Gökçeler Mağarası Bodrum ve Milas çıkışlı günübirlik tur düzenleyen acentaların önemli bir parkuru sayılıyor.

Özellikle baharda onlarca çeşit ağaç ve bitki örtüsünün yaydığı kokuyla bölgenin adeta parfümeri dükkânına döndüğünü söyleyen yöre halkı, vadinin oksijeninin bol olması sebebiyle insanların uykusunu getirdiği için 'Uyku Vadisi' olarak anıldığını söylüyorlar.

MUĞLA DOSYASI

Sunay ÜNLÜ YÜCEL, TÜRSAB ARGE DEPARTMANI, EYLÜL 2008

Vadiye iki giriş var. Birisi alabalık çiftliğinden başlanıp, yaklaşık 1 saat sonra mağara için yukarıya yönelinen yol. Diğeri ise 2 kilometrelik araç yolunu izlemeyi ve 300 metrelik inişi gerektiriyor. Vadi ve mağara doğal SİT alanı ilan edilmiş durumda. Vadide kapalı alanı da olan bir kır lokantası bulunuyor.

Çomakdağ Giysileri Bez Bebek Projesi

Muğla İl Turizm Müdürlüğü ile Milas kaymakamlığı sorumluluğunda yürütülen Geleneksel Çomakdağ Giysileri Bez Bebek Projesi gerçekleştirilmiş durumda. Çomakdağ Köyü'nde hem istihdam sağlamak, hem de köye ekonomik girdi sağlamak amacıyla başlatılan proje kapsamında kurs gören 23 bayanın rehberliğinde açılacak yeni kurslarla çalışmaya devam edilmesi planlanıyor. Üretilen bez bebekler, yöredeki turizm merkezlerinde satılıyor.

Fethiye-Seki Eren Dağı

Kış turizminin geliştirilmesi amacıyla Fethiye ilçesine 85 km uzaklıkta bulunan ve 2670 metre yükseklikteki Seki Beldesi sınırlarındaki Eren Dağı'nda uluslar arası nitelikte kayak merkezi oluşturma çalışmaları devam ediyor.

Köyceğiz-Sandras Dağı

Sandras Dağı'nda Muğla ve çevresindeki illerde öğrenim yapan gençlerin kayak ve dağcılık eğitimi almaları ve kış sporları için kayak okulu oluşturulması yönünde çalışmalar yürütülüyor.

Mağara Turizmi

Kavaklıdere İlçesi, Menteşe Beldesi sınırlarındaki "Yerküpe Mağarası"nın aydınlatması ve çevre düzenlemesi, Milas Gökçeler Köyü İncirli mağarası'nın ise aydınlatılması yapılarak turizme kazandırılmış durumda.

Bodrum Karaada Yapay Resif ve Batık Projesi

Bodrum Sualtı Derneği (BOSAD) tarafından dalış turizmini geliştirmek ve sualtına ilgi çekmek için hazırlanan "Bodrum Karaada Yapay Resif ve Batık Projesi" kapsamında geçen yıl hurdaya çıkmış iki savaş gemisiyle, bu yıl yine hurda olan savaş uçağı batırıldı. Her yıl düzenlenen festival, eğitim ve turlarla zenginleştirileceği söylenen projeye, sualtı canlılarına yeni bir koranak yaratıldığı gibi, dalış turizmine de büyük katkılar sağlayacağı söyleniyor. Batık gemiler dalışa meraklı turistler tarafından oldukça ilgi görüyor.

Kanyon Turizminin Geliştirilmesi

Ula Kanyonu ve Arıcılar-Karabörtlen köyleri arasında bulunan Geyik Kanyonu'nun çeşitli trekking faaliyetleri ile turizme kazandırılması yönünde çalışmalar yürütülüyor

Yel Değirmenleri

Bodrum ve Datça ilçelerinde bulunan toplam 41 yeldeğirmeninden Datça Kızlan Köyü'nde bulunan değirmen, Turizm Bakanlığı ödenekleri ile Datça Kaymakamlığı tarafından restorasyonu yapılarak turizmin hizmetine sunulmuş durumda. Diğer değirmenlerin de restore edilmesi planlanıyor.

Belen Kahvesi

Ormancı Türküsü'ne konu olan olayların yaşandığı Muğla merkeze 25 km uzaklıkta bulunan, yeni adı Çaybükü eski adı Gevenes Köyü'nde bulunan Belen Kahvesi aslına uygun olarak restore edilerek hizmete açılmış durumda.>>